

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2021)0389

Правителствени репресии срещу протестите и гражданите в Куба

Резолюция на Европейския парламент от 16 септември 2021 г. относно репресиите на правителството срещу протестите и гражданите в Куба (2021/2872(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Куба, и по-специално резолюцията от 10 юни 2021 г. относно положението с правата на човека и политическата ситуация в Куба¹, резолюцията от 28 ноември 2019 г. относно Куба и случая на Хосе Даниел Ферер² и резолюцията от 5 юли 2017 г. относно проекта на решение на Съвета относно сключването от името на Европейския съюз на Споразумение за политически диалог и сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Република Куба, от друга страна³,
- като взе предвид Споразумението за политически диалог и сътрудничество (СПДС) между Европейския съюз и Куба, подписано на 12 декември 2016 г. и прилагано на временна основа от 1 ноември 2017 г. насам⁴,
- като взе предвид официалния диалог по правата на човека между ЕС и Куба, провеждан в рамките на СПДС между ЕС и Куба, и по-специално третия диалог от 26 февруари 2021 г.,
- като взе предвид декларацията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на Европейския съюз от 29 юли 2021 г. относно неотдавнашните събития в Куба,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права и други международни договори и инструменти в областта на правата на човека,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, по която Куба е страна,
- като взе предвид писмото на Комитета на ООН по случаите на принудително изчезване, в което се отправя искане за спешни действия и настоятелно се

¹ Приети текстове, P9_TA(2021)0292.

² ОВ С 232, 16.6.2021 г., стр. 17.

³ ОВ С 334, 19.9.2018 г., стр. 235.

⁴ ОВ L 337 I, 13.12.2016 г., стр. 3.

- призовават кубинските органи да дадат отговор относно 187-те изчезнали лица,
- като взе предвид изявлението от 16 юли 2021 г. на Върховния комисар по правата на човека на ООН Мишел Башле, в което се призовава Куба да освободи задържаните протестиращи лица,
 - като взе предвид изявлението на Междумериканската комисия по правата на човека (IACHR) и нейните специални докладчици от 15 юли 2021 г.,
 - като взе предвид насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и насоките относно свободата на изразяване на мнение онлайн и офлайн,
 - като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз¹, и по-специално член 12 относно свободата на събранията и сдруженията,
 - като взе предвид жалбата от 8 септември 2021 г. на Обсерваторията за правата на човека в Куба (OCDH) до специалния представител на ЕС за правата на човека Иймън Гилмор относно репресиите срещу протестиращите,
 - като взе предвид Конституцията на Куба и Наказателния кодекс към нея,
 - като взе предвид Декрет-закон 35 относно телекомуникациите, информационните и комуникационните технологии и използването на радиочестотния спектър и Резолюция 105 от 2021 г. относно Регламента за Националния модел за интервенции в отговор на инциденти в областта на киберсигурността на Република Куба,
 - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че на 11 юли 2021 г. хиляди кубинци излязоха по улиците в над 40 града, за да протестират мирно срещу хроничния недостиг на лекарства и други стоки от първа необходимост, общото лошо управление на пандемията от COVID-19 и систематичните ограничения на правата на човека от страна на кубинските органи, по-специално свободата на изразяване на мнение и свободата на събранията; като има предвид, че това бяха най-големите протести в Куба след протеста „Малеконасо“ през 1994 г.;
- Б. като има предвид, че кубинските органи реагираха с изключително насилие и репресии срещу протестиращите и защитниците на правата на човека; като има предвид, че президентът Диас-Канел изрично призова всички поддръжници на правителството, включително специални части като „Черните барети“ – елитно звено на революционните въоръжени сили – да се борят срещу мирните протестиращи, което изостри насилието, стотици цивилни лица бяха ранени и се стигна до обиски от страна на полицията, арести в домовете на протестиращите и полицейско насилие;
- В. като има предвид, че кубинските органи възприеха нови методи на репресии, като например спиране, наблюдение, цензура и контрол на телекомуникациите в нарушение на международното право в областта на правата на човека, за да

¹ ОВ С 326, 26.10.2012 г., стр. 391.

контролират и прикриват сериозните нарушения на правата на човека, които извършваха; като има предвид, че кубинските органи трябва да защитават и гарантират правата на човека, като например мирните събрания и свободата на изразяване, без дискриминация въз основа на политически възгледи, и да спазват международните норми в областта на правата на човека при зачитане на принципите на законност, извънреден характер, отговорност и необходимост;

- Г. като има предвид, че Декрет-закон 35 актуализира кубинската правна рамка за процедурите и условията за получаване на необходимите разрешения за използване на националния радиочестотен спектър и налага задължения на телекомуникационните оператори да спират, наблюдават, прихващат и контролират потребителите и да предават информация за тях на кубинските органи; като има предвид, че декретът е международно признат за незаконен; като има предвид, че Резолюция 105 установява Регламента относно инцидентите в областта на киберсигурността в широк смисъл, като предоставя правна рамка за наказателно преследване на лица за широк кръг от обвинения и позволява налагането на санкции, изземването на мобилни телефони и компютри, претърсвания по домовете и дори позволява на правителството да действа като посредник при започването на наказателни производства за престъпления, които са посочени в Наказателния кодекс, но чиито определения са международно признати за незаконни; като има предвид, че Декрет-закон 370, който също беше приет след одобряването на новата конституция от 2019 г., ограничава свободата на изразяване в социалните мрежи;
- Д. като има предвид, че режимът прекъсна интернет за няколко дни, така че гражданите не бяха в състояние да съобщават публично за актовете на репресии и нарушенията на правата на човека, на които са били подложени; като има предвид, че кубинският министър на външните работи Бруно Родригес квалифицира опита на САЩ да възстанови интернет сигнала на острова като „агресия“;
- Е. като има предвид, че Междумериканската комисия по правата на човека и Върховния комисар по правата на човека на ООН осъдиха репресиите на кубинската държава и използването на сила в отговор на мирни протести, призоваха също така за бързото освобождаване на всички задържани и настоятелно призоваха кубинското правителство да разгледа основните социални въпроси чрез диалог;
- Ж. като има предвид, че ОСДН съобщава, че към 5 септември 2021 г. 1306 лица, включително 27 непълнолетни, са изчезнали или са били задържани след протестите от 11 юли 2021 г.; като има предвид, че други доклади на неправителствени организации, като например Организацията на защитниците на правата на затворниците, сочат, че през този период са били задържани над 5000 души, с предполагаеми произволни задържания, задържане в изолация, насилствени изчезвания, използване на престъпни фигури като начин за криминализиране на участието в протести, изтезания и малтретиране, наблюдение и домашни арести, както и насилие срещу протестиращите; като има предвид, че на 15 юли 2021 г. Комитетът на ООН по случаите на принудително изчезване предприе спешни действия в Куба във връзка със 187 случая съгласно член 30 от Конвенцията срещу насилственото изчезване (официални спешни действия АУ № 1200 до 1386/2021); като има предвид, че Куба е на шесто място по броя спешни

действия във връзка с насилствени изчезвания, които е трябвало да бъдат предприети от 2017 г. насам в света, въпреки че СПДС вече е изцяло в сила;

- З. като има предвид, че сред задържаните са значителен брой активисти, журналисти и лидери на политически опозиционни движения, като Хосе Даниел Ферер, лидер на Unión Patriótica de Cuba (Патриотичен съюз на Куба), чието местонахождение до момента не е известно, както и учители, студенти и художници, като Луис Мануел Отеро Алкантара от движението „Сан Исидро“; като има предвид, че полицията потвърди смъртта на Диубис Лауренсио Техеда, застрелян в гръб в Хавана по време на протестите;
- И. като има предвид, че лауреатите на наградата „Сахаров“ продължават да страдат от систематични репресивни действия, включително произволни задържания, нападения и обсади на домовете им, агресия и произволни глоби, които са документирани както от Обсерваторията за правата на човека в Куба, така и от Кубинския център за права на човека; като има предвид, че срещу „Дамите в бяло“ е имало най-малко 318 такива репресивни действия през последните три месеца, 60 през юни, 142 през юли и 116 през август; като има предвид, че лауреатът на наградата „Сахаров“ Гилермо Фариняс Ернандес заяви, че подобно на горепосочената информация от организациите за защита на правата на човека той също е бил подлаган на систематични репресии всеки месец в продължение на години, че телефонните му обаждания се следят и че когато напуска дома си, редовно бива задържан едва на няколко метра разстояние, и че само през септември е бил произволно задържан три пъти, за последен път на 8 септември 2021 г.;
- Й. като има предвид, че срещу много лица са били организирани бързи съдебни процеси и те са получили присъди за различни видове престъпления, включително тероризъм, обществени безредици, неуважение, подбуждане към извършване на престъпления и разпространение на епидемия, без минимални гаранции за справедлив процес; като има предвид, че за няколко от арестуваните се счита, че са лишени от свобода заради убежденията им;
- К. като има предвид, че над 8000 души са задържани в затвор, без да им е повдигнато обвинение, а други 2500 са осъдени на принудителен труд по една и съща причина, като всички те са обвинени като „социално предкриминално опасни“ – обвинение, което се основава изцяло на тяхното „наблюдавано поведение в противоречие с нормите на социалистическия морал“ (членове 72 – 84 от Наказателния кодекс на Куба);
- Л. като има предвид, че на 5 юли 2017 г. Парламентът даде одобрението си за СПДС, при условие че в Куба бъдат предприети ясни подобрения по отношение на правата на човека и демокрацията; като има предвид, че Парламентът многократно е осъждал нарушенията на правата на човека в Куба, като е подчертавал нарушението на член 1, параграф 5, член 2, буква в) и членове 5, 22 и 43 от СПДС; като има предвид, че в Куба не е постигнат конкретен напредък по отношение на общите принципи и цели на споразумението с оглед подобряване на положението във връзка с правата на човека, и като има предвид, че, напротив, кубинския режим засили репресиите си и нарушенията на трудовите права и правата на човека, включително се увеличи броят на политическите затворници; като има предвид, че СПДС не успя да постигне основната си цел за подобряване

на основните свободи в Куба;

- M. като има предвид, че кубинската държава системно нарушава трудовите права и правата на човека на своя здравен персонал, назначен да работи в чужбина на медицински мисии, което го прави равнозначно на съвременно робство според ООН;
- H. като има предвид, че в своята резолюция от 10 юни 2021 г. Парламентът припомня на Европейската служба за външна дейност, че участието на гражданското общество в политическите диалози и проектите за сътрудничество по споразумението е съществена част от СПДС и че следва да се отмени незабавно изключването на гражданското общество от достъп до средствата за сътрудничество и/или от участие в споразумението, докато в същото време, напротив, разрешават се участието и достъпът до средства за сътрудничество само за дружества, в които държавата участва или упражнява контрол, какъвто е случаят от подписването на споразумението насам;
- O. като има предвид, че СПДС включва т.нар. „клауза за правата на човека“, която е стандартен съществен елемент от международните споразумения на ЕС и която предвижда възможността за спиране на изпълнението на СПДС в случай на нарушения на разпоредбите относно правата на човека;
- П. като има предвид, че кубинската обсерватория за правата на човека (OCDH) официално поиска „прилагането на новия режим на санкции на Европейския съюз за физическите лица или държавните институции, участващи в тежки нарушения на правата на човека в Куба“;
- 1. осъжда най-категорично крайното насилие и репресии срещу протестиращи, защитници на правата на човека, независими журналисти, хора на изкуството, дисиденти и опозиционни политически лидери от страна на кубинското правителство след протестите от 11 юли 2021 г.; изразява съжаление относно загубата на човешки живот и поднася своите съболезнования на роднините;
- 2. призовава кубинските органи да прекратят репресиите, да освободят всички политически затворници, затворниците, лишени от свобода заради убежденията си, и произволно задържаните единствено заради мирното упражняване на свободата си на изразяване и на събрания, и да гарантират справедлив процес; осъжда факта, че отговорът на правителството на тези протести включваше разполагането на Черните барети и на граждански групи, които отговориха на призива на президента Мигел Диас-Канел за „защита на революцията“;
- 3. изразява съжаление относно факта, че кубинските органи са използвали вълната от задържания след протестите от 11 юли 2021 г., за да инкриминират легитимните и мирни демократични искания на населението на Куба, за да упражняват контрол върху връщането на предоставени средства, за да възстановят атмосферата на страх сред населението и за да заглушат гласа на някои от най-харизматичните опоненти в страната;
- 4. призовава за зачитане на правата на човека на лауреатите на наградата „Сахаров“, които са обект на постоянни репресии, и осъжда произволния арест в продължение на повече от два месеца на Хосе Даниел Ферер, който е бил

изолиран от семейството си и чието местоположение е неизвестно;

5. подчертава изключителната необходимост кубинските органи да изслушват и да отговарят на исканията за граждански и политически права и за свобода и демокрация, както и да участват в приобщаващ национален диалог относно процес на модернизиране и демократизация на страната, с оглед вземане на всички необходими мерки за предприемане на така необходимите вътрешни икономически реформи, като същевременно се гарантира спазването на политическите, гражданските, икономическите, социалните и културните права на населението и се осигури ефективен отговор на пандемията от COVID-19;
6. изразява дълбока загриженост относно констатациите на работната група на ООН по произволното задържане във връзка с произволното лишаване от свобода в Куба, които показват наличието на системен проблем с произволните задържания, както се потвърждава в доклади 12/2017, 55/2017, 64/2017, 59/2018, 66/2018, 63/2019 и 4/2020 на работната група;
7. осъжда незачитането от страна на кубинските органи на правата на човека и свободите, залегнали във всеобщите конвенции за правата на човека, по-специално свободата на събранията, свободата на печата и свободата на изразяване както онлайн, така и офлайн, както и репресиите срещу всяка форма на демократично изразяване и липсата на пространства за плуралистично политическо участие; призовава ЕС да ги осъди публично; изразява съжаление във връзка с наскоро приетия Декрет-закон 35 и Резолюция 105, които предоставят широки законни начини за инкриминиране на лицата, участващи в легитимни мирни протести, чрез упражняване на контрол върху средствата за телекомуникации, проправящи пътя към нови методи на репресии; призовава кубинските органи да актуализират правната рамка в съответствие с международното право и да отменят Декрет-закон 35 и всяко друго законодателство, което ограничава основните свободи на гражданите на Куба;
8. изразява загриженост относно заслужаващата съжаление ситуация на задържане на лица и продължаващата липса на условия, които да предоставят гаранции за независимостта на съдебната власт; изисква задържаните лица да имат достъп до справедливи съдебни процеси, да имат възможност да получат независими медицински свидетелства, да им се дава подходяща храна и вода, да им се позволява да правят телефонни обаждания и да им се разрешават редовни посещения от роднини, приятели, журналисти и дипломати; призовава за ефективно наказателно и административно разследване за откриване, наказателно преследване и наказване на лицата, отговорни за случаи на измъчване и малтретиране;
9. призовава кубинските органи да спазват препоръките на Междоамериканската комисия по правата на човека и на Върховния комисар на ООН по правата на човека, за да започнат конструктивен диалог с истинското гражданско общество; призовава Куба незабавно да предостави на специалния докладчик на ООН за свободата на мнение и изразяване, на специалния докладчик на ООН за положението на защитниците на правата на човека и на независими организации за защита на правата на човека достъп до страната, за да документират положението във връзка с правата на човека и да наблюдават и следят предстоящите съдебни процеси срещу стотици активисти и обикновени кубинци,

които остават задържани; призовава ЕС да наблюдава съдебните процеси и да посети политическите затворници в затвора;

10. изразява съжаление, че въпреки приетото СПДС положението с демокрацията не се е подобрило и влошаването на положението с правата на човека в Куба продължава; подчертава, че Куба системно нарушава основните разпоредби на това споразумение още от влизането му в сила; изразява дълбоко съжаление относно липсата на ангажираност и готовност от страна на кубинския режим да се стреми да постигне дори минимален напредък за промяна или отворени канали, които биха могли да позволят реформирането на режима;
11. подчертава, че противно на СПДС, кубинските и независимите европейски организации на гражданското общество системно са възпрепятствани да участват в диалозите по правата на човека между Куба и Европейския съюз в по-широката рамка на диалога за правата на човека съгласно СПДС, като този, който се проведе на 26 февруари 2021 г.; припомня в този смисъл, че всеки диалог между Европейския съюз и кубинското гражданско общество и възможностите за финансиране трябва да включват всички организации на гражданското общество без никакви ограничения;
12. припомня силната си подкрепа за всички защитници на правата на човека в Куба и тяхната работа; призовава делегацията на ЕС и представителствата на държавите членки в страната сериозно да увеличат подкрепата си за истинско и независимо гражданско общество в сътрудничеството си с кубинските органи и да използват всички налични инструменти за засилване на работата на защитниците на правата на човека;
13. счита, че последните репресивни действия на кубинските органи срещу гражданите допълват продължаващите и системни действия срещу лишените от свобода заради убежденията си, защитниците на правата на човека, дисидентите, активистите на опозицията и на гражданското общество, хората на изкуството и журналистите, които представляват допълнителни нарушения на СПДС;
14. като има предвид, че СПДС включва т.нар. „клауза за правата на човека“, която е стандартен съществен елемент от международните споразумения на ЕС и която предвижда възможността за спиране на изпълнението на споразумението в случай на нарушения на разпоредбите относно правата на човека; призовава Европейския съюз да задейства член 85, параграф 3б, за да свика незабавно заседание на съвместния комитет с оглед на нарушенията на споразумението от страна на кубинското правителство, което представлява „особено спешен случай“;
15. призовава Съвета да използва възможно най-скоро разпоредбите на Закона „Магнитски“ на ЕС¹ и да приеме санкции срещу лицата, отговорни за нарушения на правата на човека в Куба;
16. изразява дълбоко съжаление във връзка с отказа на кубинските органи да разрешат на делегациите на Парламента да посетят Куба, въпреки че Парламентът

¹ Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителни мерки срещу тежки нарушения на правата на човека (ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1).

е дал одобрението си за СПДС; призовава органите незабавно да позволят влизането на делегациите в страната;

17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на правителството и на Националното събрание на народната власт на Куба, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Върховния комисар на ООН по правата на човека и на правителствата на държавите – членки на Общността на латиноамериканските и карибските държави.